

Mesajul P. S. S. Grigorie, Episcopul Aradului, adresat Intelectualilor și Preoților de Anul Nou.

O clipă pământească raportată la veșnicie este o comoară incomensurabilă. Deaceia o deosebită emoție pogoară în sufletul meu când prezentați buchetul dragostei și a urărilor de Anul nou, fiindcă retrospectivitatea în trecut și privirile spre viitor, cu întrebările lor, mă așază în fața unui examen serios. În același timp nu numai eu dar toți fiii Bisericii din eparhia Aradului trebuie să privim cu deplină seriozitate în fața misterului timpului viitor.

Mare forță este timpul; într'un fel este privit de mentalitatea creștină și altcum de concepția profană. După mentalitatea profană timpul creiază valori trecătoare iar după cea creștină valori netrecătoare. După concepția creștină în timp trebuie să înfăptuim împărțirea lui Dumnezeu pe pământ. O pildă sugestivă ne va demonstra marea valoare a timpului.

Un negustor, apropiindu-se sfârșitului anului, și-a făcut conturile sale și a constatat că în raport cu trecutul a avut mai puține dobânzi. Și negustorul gândea întru sine: acest venit scăzut nu-mi mai permite desfătările, distracțiile și petrecerile de până acum. Și începu să fie nemulțumit cu Dumnezeu și cu oamenii. Când nemulțumirea lui era mai acută, în pragul casei lui se ivi un cerșitor. Negustorul a început să-l ocărească, îndrumându-l cu vorbele cunoscute: *du-te și lucrează!*

Dar cerșitorul zise: Nu te supăra, Domnule, căci n'am venit să cerșesc, ci un sfat să-ți dau, care îți va readuce liniștea sufletului și pacea. Ești nemulțumit că Dumnezeu ți-a luat desfătările și petrecerile, dar ți-a lăsat sănătatea, căci când ai fost bolnav te-ai făcut sănătos; Dumnezeu ți-a lăsat armonia în familie, și puterea de muncă. Deci nu te răsvrăți împotriva lui Dumnezeu!

Negustorul trezit la realitățile crude ale vieții a vult să îmbrățișeze pe cerșitor, dar acesta s'a îndepărtat.

Dați-mi voie să vă spun că în vremurile de strâmtorare și de lipsă și noi suntem ispitiți să facem ca negustorul nemulțumit, uitând că peste toți veghează ochiul lui Dumnezeu. Nu în confort pământesc și distracții abundente consistă viața, căci aceste distracții la mulți le prefacă noaptea în timp de lăcomie spre câștig, iar ziua se prefacă în noapte pentru ei, schimbând rostul firii așezate de Dumnezeu.

Și tocmai aici este cauza principală a necazurilor că omul voeste să schimbe ordinea vecinică iar apoi, căzând neputincios, se plânge. *Dar nu e vremea tânguirilor.* Cu tânguire nu se dau lupte și mai puțin se câștigă lupte. Iar noi suntem în luptă cu tot ceea ce a avut neamul românesc mai primejdios decât există el: cu spiritul de nesupunere, cu ideile internaționale și anticreștine sub toate aspectele. Și dacă apostolatul cuvântului ne-a ținut până acum la suprafață, acesta trebuie să-l fortificăm acum cu apostolatul faptelor creștine. „Credința fără fapte moartă este” — zice sf. Iacob. Fapta creștină a existat și există, dar trebuie să organizăm apostolatul faptelor, căci dacă ar fi fost organizat, azi biserica ar fi fost în mai mare măsură capabilă să facă fapte de ajutorare.

Sf. Ambrozie, în celebra sa carte despre datorile slujitorilor bisericii, zice: „Este o poruncă divină și o dispoziție fundamentală a ființei noastre ca noi să ne ajutăm unii pe alții, fiindcă unii pentru alții suntem creiați și în această tendință a noastră nu este lertat să ne împiedice nici frica, nici primejdiile”.

Prea Cucernicul Părinți,

Prea Stimaților Domni,

Cel mai cardinal punct din viața creștinilor episcopiei Aradului, este ca dânsii să-și dea seama de importanța faptei creștine în zilele noastre, sub toate raporturile. Dați-vă seama că francmasoneria și internaționalismul necreștin se organizează puternic; deci să ne organizăm și noi și să facem danii pentru crearea unui fond cât mai mare al milei creștine. Este nevoie de cât mai mult sprijin pentru progresul cultural și moral; din toate părțile eparhiei primim cereri de ajutor; deci noi episcopul în numele lui Hristos Vă rugăm pe toți cei cu dare de mână să ne veniți în ajutor.

Vă pun de pe acum în vedere că iubiții mei preoți în anul acesta vor lua contact mai strâns cu intelectualii și cu poporul dela sate ca să le cunoască nevoile sufletești; preoții vor face vizite pela casele credincioșilor și de aceea părintește vă rugăm pe toți să-l primiți cu dragoste.

Iubiților mei preoți de Anul Nou le doresc, ca și familiilor lor, cele mai senine clipe ale vieții și le mulțumesc pentru munca de până acum. Li rog să persevereze în plida răbdării lor, că în ciuda tuturor privațiunilor, biruința va fi a Domnului și a noastră.

Sf. Grigorie zice: „Ranele cele mai grele se vindecă prin mijloace alinătoare. David a vindecat pe Paul prin glasul frumos al ghitarei sale”. — În societatea de azi ranele despart pe oameni unul de altii, dar când noi preoții vom contribui cu cât de puțin la alinarea acelor rane, vom avea parte de mare mângăiere. Spuneți lumii de azi că nu Hristos are nevoie de ea ci ea are nevoie de Hristos! Spuneți-i că viața ei se aseamănă cu apa mării, care nu se îndulcește până nu se ridică spre cer!!

Iar iubiților mei intelectualii le fac o rugămintă specială. Intr-o țară mare, făurită cu jertfe mari, avem nevoie nu numai de inteligențe scilpitoare, ci și de inimi mari și sentimente generoase. Deci să știți că ne trebuesc inimile Dvoaste spre lauda lui Dumnezeu și a bisericii lui. Ne trebuie credința Dvoaste, sprijinul Dvoaste și dorim din inimă să se înfăptuiască o formidabilă Asociație ortodoxă a tuturor intelectualilor din întreaga țară. Nu uitați că sunteți oameni cu dureri și suferințe, ca cel mai simplu om, și astfel aveți nevoie de mângăierile credinței.

Iubiților mei credincioși dela sate, meseriașilor, negustorilor încă le doresc viață liniștită în Dumnezeu, iar tuturor Vă împărtășesc arhierasca mea binecuvântare

și vă zic: „An nou fericit“!

Anul nou în Arad.

La începutul anului, creștinii buni grăbesc la sf. biserică și acolo invoacă, pentru anul ce vine, puterea și harul lui Dumnezeu, peste casele, familia și lucrările lor.

În ziua anului nou a. c. și creștinii din Arad, în frunte cu intelectualii lor, s'au prezentat în număr impunător în catedrala noastră.

Mulți însă se plâneau contra frigului. Ar fi timpul ca să se așeze în biserică 2 cahale, care să îmblânzească aierul pe timpul serviciilor divine.

Sfânta liturghie a fost oficiată de preoțimea parohială, iar Te-Deum-ul pentru sănătatea M. Sale Regelui și familiei regale, apoi pentru anul ce vine, a fost pontificat de P. S. Sa Episcopul nostru Grigorie, asistat de consilierii eparhiali și preoții cari au liturgisit. Răspunsurile liturgice au fost cântate de corul Armonia.

Armata a fost reprezentată prin dl general Bălăcescu și un frumos grup de ofițeri. Autoritățile civile prin d-nii: prefect Șerban, primar Radu, chestor Moga și alți funcționari înalți.

La priceasnă preotul Turic a făcut un bilanț despre viața religioasă morală a poporului român din Arad în cursul anului expirat. Vorbitorul a spus că anul 1931 a fost mai bogat în privința aceasta ca anul 1930.

Iar la fine P. S. Sa părintele Episcop a oferit spre sărutare sf. evanghelie și sf. cruce.

După serviciul divin, toate autoritățile, urmate de reprezentanții diferitelor instituții și corporațiuni și mulți credincioși, au grăbit spre Reședința episcopescă, ca să aducă P. S. Sale Episcopului Grigorie urările de bine pentru anul ce vine.

În numele armatei a vorbit d. general Bălăcescu, care, în fruntea unui grup de ofițeri, aduce înaltului prelat urările și admirația armatei române, care se simte mândră și fericită că aici la granițele patriei pot lucra împreună cu Biserica ortodoxă, condusă de distinsul și harnicul Episcop Dr. Grigorie Gh. Comșa. D-l General spune că cele două instituții naționale, Biserica și armata, muncind cot la cot, au fost și în trecut și formează chezașia trăiniciei noastre pe acest pământ scump. Mulțumește P. S. Sale că din înțelepciunea sa adâncă, depusă în atâtea cărți de valoare, se împărtășește și falnica noastră armată.

Emoționat, părintele Episcop răspunde că, scopul vieții Sale este munca fără preget, pen-

tru înflorirea Bisericii și prosperarea poporului Român.

Biserica românească are satisfacția să constate — a spus P. S. Sa — că bravii noștri ofițeri sunt bine înțelegători despre rolul și importanța vieții noastre religioase-morale, și, bazați pe acest motiv ponderos, se îngrijesc așa de bine de educația sufletească a soldaților.

În numele Consiliului eparhial, al corpului didactic dela Acad. teologică și al parohiei dela Arad, a adus urările de bine P. S. Sale, părintele protopop Tr. Vățian, care a spus că pășind pe pragul unui nou an, dragostea și venerațiunea, față de Prea Sfințitul nostru Stăpân, ne-au adus la Reședința episcopescă, ca împreună să depunem la treptele tronului episcopesc omagiile noastre de iubire.

Trecem prin vremuri viforoase, — a spus vorbitorul — sufletele credincioșilor noștri sunt și acum biciuite de diferite curente destructive. Biserica stă în fața unei lupte grele, însă având în fruntea aparhiei noastre pe vajnicul luptător și apărător al legii românești, pășim cu încredere pragul anului 1932, căci avem nădejde că P. S. Sa Episcopul Grigorie ne va duce spre drumul biruinței.

P. S. Sa părintele Episcop a răspuns prin mesagiul ce-l publicăm ca articol de fond, care este adresat tuturor fiilor bisericii noastre din eparhia Aradului. Apoi oaspeții au fost poștiți la o mică gustare în saloanele Reședinței episcopesci.

Sectarismul ca problemă de Stat.

Sectarismul la noi datează de circa 5 (cinci) decenii. Mult timp a fost socotită mișcarea sectară, ca un fenomen pur religios, fără a se ține seama de latura politică-socială a mișcării. Stăpânirea maghiară, văzând însă, că sectarismul și în speță bapismul constituie un mijloc efectiv de dezagregare sufletească pentru Români, l-a sprijinit. De aci se explică răspândirea sectarismului între Români din Ungaria și Transilvania. Ceea ce dușmanii neamului românesc nu puteau realiza cu ajutorul catolicismului, luteranismului, calvinismului și cu unașia, nădăjduiau cu sectarismul.

Faptele dovedesc, că sectarismul nu mai este o mișcare religioasă, o supurație a organismului bisericesc, ci mai mult o unealtă în mâna oculte internaționale. Asupra primejdiei sectare pentru neam și țara s'a rostit cu glas profetic Prea Sf. Sa Dr. Grigorie Gh. Comșa episcopul Aradului, în diferitele Sale scrieri și predici, atrăgând atenția guvernanților noștri asupra primejdiei sectare. Este evident, că sectarismul trebuie

conceput ca o gravă problemă de Stat. Pentru confirmarea celor expuse aducem câteva dovezi.

Dacă cercetăm originea bapismului în centrul său, comuna Buteni, știm, că „ab ovo“ mișcarea sectară bapistică este diriguită de politica ungurească, cu scopul politic de asimilare a Românilor. Anume se ținea la desbinarea Românilor, a turmei cuvântătoare de către preoți și apoi aservirea maselor românești la politica ungurească. Înainte de ivirea bapismului printre Români din Buteni, politica ungurească se folosea de o altă unealtă de destramare. Anume în era Fericitului în Domnul Episcopul Aradului, Ioan Meșlanu, care și-a câștigat merite neperitoare în eparhia Aradului prin înființare de școale confesionale, stăpânirea ungurească, ca să contrabalanseze acțiunea de trezire a conștiinței naționale printre Români arădani, sprijinea organizarea și răspândirea socialismului. Un anume Wilhelm Mezöfi cutreera, prin anii 1880—90, comunele protopresbiterului Butenilor pentru înscrierea Românilor în partidul socialist. Mișcarea socialistă, îndreptată împotriva acțiunii superiorității bisericești arădane, de zidire a școalelor confesionale, se dovedi a fi o armă cu două ascuțituri. Rezultatul fu negativ. Români au stat locului, iar mișcarea socialistă deveni nefavorabilă latifundiarilor unguri, prin scumpirea muncitorilor și reducerea oarelor de muncă, etc. La intervenția acelor moșieri interesați, guvernele ungurești apoi sistează mișcarea socialistă. Împotriva trezirii conștiinței naționale la Români arădani și în scopul asimilării lor, guvernații unguri începură cu politica sectară bapistică. De aci se explică de ce primii predicatori bapistici la Români sunt ungurii. În 1898 botează Koranyi Mihály pe predicatorul român Sida Teodor. Înființându-se în felul acesta comunitatea bapistică în comuna Buteni. Cumcă la baza sectarismului nu stă necesitatea sufletească religioasă, — ci interesul politic al stăpânirii, se vede din atitudinea sectarilor față de marile probleme naționale-religioase. În eră maghiară bapisticii erau întotdeauna guvernamentali, sfidând luptele noastre naționale. În politica comună erau alăturați de stăpânirea ungurească și în contra trezirii conștiinței naționale prin școalele confesionale. În timpul revoluției din 1918 nu se prea însuflețeau pentru România, ci regretau mai mult vechea stăpânire care-l menaja. Prin ura lor ce o descarcă împotriva Bisericii și a preoților, bapisticii sunt continuatorii politicii ungurești, dupăcum s'a dovedit cu prilejul congresului tineretului Baptist din Buteni, din a. c.

Cea mai deșanțată formă de sectarism este pentecostalismul. Cauza acestei rătăcirii, foarte răspândită în jurul Butenilor, este bapismul, izvorul tuturor rătăcirilor.

Pentecostalismul arată mai elocvent, că sectarismul este o acțiune politică subversivă, mascată sub forma religioasă. Să lăsăm să grăiască faptele pentecostaliștilor.

Un tipic reprezentant al pentecostaliștilor, cu numele *Hera Gheorghe* din comuna *Selegen*, a comis diferite crime. 1. A defraudat oficiul postal din comuna *Cii*, cu 1000 Lei și alte obiecte de casă. 2. În vara anului curent a atacat automobilul de lux al domnului *Dr. Boca* din *Arad* pe valea *Monesei*, cu focuri de armă. 3. A spart și furat 2 arme, vin, și mai multe obiecte de casă dela văduva *Oancea* din comuna *Șebîș*. 4. A atacat autocamionul de transportat paseri, proprietatea firmei *Kemény* din *Salonta*, între *Buteni* și *Joi-mare*. S'au găsit asupra sa patru arme militare și una civilă.

Toate crimile acestea s'au săvârșit cu ajutorul unei bande organizate, din care n'au lipsit nici alți tovarăși pentecostaliști. Atunci, când în vara anului curent pretura *Șebîș* a dispus închiderea adunării pentecostaliște din *Selegen*, sectarii pentecostaliști, cu dela sine putere, au rupt sigiliul preturei de pe ușa adunării, au nesocotit ordinul autorităților polițienești, continuând cu forța adunările.

Cu prilejul unei anchete efectuate la pretura *Șebîș*, în contra pentecostaliștilor din comuna *Paulian* și jur, s'a luat la proces-verbal declarația unui pentecostalișt, care spune, că secta pentecostaliștă stă în legătură cu un angajat dela *C. F. R. Arad*, care-l cercetează săptămânal, asigurându-l, că dacă pentecostaliștii se vor înmulți, atunci nu se vor mai plăti dări, și se vor îndrepta toate neajunsurile din țară.

Din cele expuse rezultă, că sectarismul nu mai este o chestie bisericească, ci mai mult o problemă de stat. Dacă aducem apoi în legătură sectarismul cu acțiunea internațională masonică a judaismului, care tinde la nimicirea societății actuale, bazată pe creștinism și înlocuirea ei cu societatea masonică bazată pe ateism, aflăm, că sectarismul în genere este unul din diversele mijloace ale mazoneriei pentru distrugerea statelor naționale-creștine. Bapismul în America este sprijinit de evreii capitaliști în contra grevelor socialiste. Dacă comparăm forma arhitectonică a adunărilor sectare, ura împotriva crucii și a icoanelor, predilecția pentru vechiul Testament, ca spre pildă la adventiștii, vedem o analogie între sectarism și judaism.

Asemenea principiile de fraternitate internațională a sectarismului denotă inspirația mazoneriei internaționale. Afară de dictatura financiară a lumii, afară de revoluțiile sociale, mazoneria are ca mijloc destructiv sectarismul.

Rezultă deci, că sectarismul cu toate nuanțele sale, nu mai este o chestie pur bisericească, ci o problemă de Stat.

Lupta împotriva sectarismului îi incumbă ca datorie nu numai Bisericii, — ci și Statului, — care în interesul său bine priceput să nu fie prea darnic în acordarea libertăților sectare sub titlul de democrație și libertatea conștiinței.

„In golul moral de azi fâlfăie aripile negre ale unor presimțiri nu tocmai favorabile duhului creștin.

În Elveția comuniștii fac cea mai deșantată propagandă împotriva religiei, în Germania preoții sunt maltratați pe stradă, în Rusia știm ce este. Atunci deci, cu toți la datorie“. (Credința care lucrează. Dr. Grigorie Gh. Comșa Episcop Arad 1931. pag. 14.)

Ceice au urechi de auzit să audă!

Protopop Ștefan R. Lungu

Crăciunul nostru.

Pentru praznicul Nașterii Domnului ne-am pregătit și în anul acesta cu post și rugăciuni. Unii dintre conducătorii noștri s'au adus aminte și de cei slabi și bolnavi.

La Spitalul de copii s'a făcut serbarea pomului de Crăciun, joi după masă, în 24 Dec. la orele 4. Între numeroșii oaspeți am remarcat prezența P. S. Sale părintelui Episcop Grigorie, dl General Bălăcescu, dl prefect Șerban, Arhimandritul Suciu și alții. Serbarea s'a început prin un serviciu religios, oficiat de protopopul S. Stana. Răspunsurile le-au dat elevii școlii primare, sub conducerea Inv. Păpureanu.

Între acordurile frumoaselor noastre colinde, cântate de corul școlarilor, asistența a parcurs toate saloanele cu copii bolnavi. Părintele S. Stana a dăruit flecărui copilăș câte o iconiță sfântă, o carte de rugăciune sau de cetit, donate lor de P. S. Sa părintele Episcop.

În fiecare pavilion cu bolnavi, dl director al Spitalului de copii Dr. C. Radu, a dat explicațiuni despre modul fericit cum sunt tratați băeții. Oaspeții au avut ocaziunea să admire curățenia, împărțirea igienică ce domnește la acest spital unic în felul său. Multă laudă se cuvine dlui director Radu și evlavioasei sale soții dna Radu, apoi dlor medici Călineanu, Botiș și Dorca.

La inaugurarea pomului de Crăciun dela acest spital s'a remarcat o absență totală a femeilor noastre. Când s'a colindat și s'au aprins luminile pe pomi, mulți copilași și fetițe au început să plângă. La întrebarea părintelui Stana ei au răspuns că plâng după mamele lor. Deci mâna delicată a femeilor noastre a lipsit să mângăie fețele plâpânde și să șteargă lacrimile acestor mici credincioși.

Aici mai amintim că P. S. Sa a dăruit pt. cărți de cetit și diferite iconițe și bolnavilor dela Spitalul județean.

În ziua I de Crăciun, Sf. liturghie a fost pontificată la biserica catedrală de P. S. Sa Episcopul Grigorie, cu mare asistență de preoți.

La priceasnă P. S. Sa a rostit o puternică predică, care a lăsat în sufletele ascultătorilor cele mai evlavioase impresii.

† Vioara Bogățian

Joi noaptea, în 31 Decembrie, și-a dat sufletul în brațele Mântuitorului Vioara Bogățian, după o boală grea.

Prin trecerea defunctei la viața eternă dl. Atanasie Bogățian, conducătorul Tipografiei noastre eparhiale, pierde pe soția sa bună și cuminte. Toți cari au cunoscut-o știu că răposata a fost cea mai bună mamă și cea mai devotată soție. În cuibul ei familiar, ea a procurat fericire și lumină. Și-a iubit soțul și pe scumpa sa fiică cu cea mai ferbinte dragoste.

Ea însă, îndeplinind porunca Tatălui cerească, a trebuit să-și părăsească prea curând, în etate de 39 ani și după 22 ani de căsătorie.

Rugăm pe bunul Dumnezeu ca pe fratele nostru A. Bogățian și pe iubita sa fiică Mărioara să-i mângăie, iar răposatei Vioara Bogățian, care a avut un suflet așa de nobil, să-i facă odihnă în cununa celor sfinți.

Intristata familie a dat următorul anunț funebru:

Bogățian Atanasie ca soț și Bogățian Maria fiică, cu inima frântă de durere aduc la cunoștință tuturor rudeniilor, prietenilor și cunoscuților, că preiubita și neuitata lor soție, mamă, soră, noră, mătușă, nepoată, verișoară și cumnată

Vioara Bogățian născ. Lucian

după lungi și grele suferințe a încetat din viață, dându-și nobilul său suflet în mâinile Creatorului în ziua de 31 Decembrie 1931, la ora 1 și jum., în al 39-lea an al etății și al 22-lea al fericitei sale căsătorii.

Rămășițele pământești ale scumpei defuncte au fost așezate spre vecinica odihnă Vineri, 1 Ianuarie 1932 la orele 3, după rîtul ort. român, în cîmîtirul de sus „Eternitatea”.

Fie-i țărâna ușoară și memoria binecuvîntată!

Misiune religioasă în Bencecul de jos.

În ziua de 5 și 6 Decembrie a. c. s'a ținut misiune religioasă în comuna Bencecul de jos. La ora 2 $\frac{1}{2}$ p. m. din ziua de 5 Decembrie, au sosit în comuna noastră preoții T. Livius Mihailoviciu, misionarul protopopesc și Traian Stan din comuna Seceani. La orele 3, la auzul clopotului, creștinii se îndreaptă spre sfântul locaș, dornici de-ași hrăni sufletul cu cântările bisericesti.

Conform programului, a urmat Vecernia, slujind preotul Livius Mihailoviciu din comuna Muraș, parohul Remus Chendi și Traian Stan din com. Seceani. La sfârșitul Vecerniei a vorbit misionarul despre Sfânta Taină a mărturisirei, apoi a citit molitva de mărturisire și a urmat mărturisirea credincioșilor, care a durat până la ora 5 p. m.

La ora 7 seara a început privegherea, impre-

unată cu Litia. Biserica era arhiplină de credincioși. La sfârșit pâr. Tr. Stan a cuvîntat despre adevărata Biserică a lui Christos.

A doua zi, la orele 8 $\frac{1}{2}$, glasul clopotului răsună din nou peste sat, chemînd credincioșii la sfânta Liturghie, care s'a slujit în sobor. Răspunsurile liturgice le-au dat elevii școlii de Stat din loc, conduși fiind de harnicul nostru învățător. Este de remarcat că la serviciul divin a participat multă tânărime.

La priceasnă a predicat pâr. misionar, despre Sfânta cuminecătură. A fost ascultat, cu cel mai viu interes, de credincioși. După aceea a urmat pâr. Remus Chendi, care aduce vîile sale mulțumiri fraților săi în Christos, pentru oboseala și eforturile date credincioșilor săi.

După săvârșirea sfintei liturghii, preoțimea merge în naia bisericii, pentru a face parastas pentru memoria Arhiepiscopului și Mitropolitului Andrei, și a Episcopului Ioan.

După masă, la Vecernie, s'a adunat iarăș poporul. Vecernia a fost săvârșită de pâr. Tr. Stan, iar după terminarea ei, tânăra Oaste a Domnului a desfășurat un frumos program religios, din rugăciuni și cântări religioase. Părintele misionar le-a adresat o mică cuvîntare, lăudînd pe acești ostași ai Domnului, și îndemnîndu-i ca și mai departe să caute a cerceta Sfânta biserică și să se împărtășească cu Sfintele Taine.

Terminîndu-se misiunea, credincioșii au rămas mulțumiți și satisfăcuți sufletește, iar preoții și-au luat drumul spre casă.

„sătean”.

INFORMAȚIUNI

Crăciunul în Rusia. Zeele acestea s'a sărbătorit în Rusia Crăciunul, după calendarul cel vechiu. Bolșevicii au oprit orice sărbătoare a marelui praznic creștinesc. Deasemeni au fost oprite orice petreceri de Crăciun. Totuși bisericile au fost pline de lume. În unele locuri bolșevicii au năpădit în biserică, încercînd să-i scoată afară pe credincioși.

Frumoasă pildă. Astăzi, când se ceartă atîția pe treburi bisericesti, din satul Călărași, județul Turda, ne vine știrea că vîd. Pașc Ana, care a murit în zilele acestea, a lăsat prin testament bisericii românești din sat câte 34 mil lei, după ce pe cînd era în viață le cumpărase clopote în valoare de peste 60 mil lei. Decedata Pașc Ana a fost de legea ortodoxă.

Fuga din raiul bolșevic. Măcar că bolșevicii dela noi și din alte părți spun mereu că în Rusia bolșevică este un adevărat rai, de cînd a înghețat Nistrul, trec mereu în România de acela carl nu mai pot trăi în raiul bolșevic. Cel mai mulți vin avînd încărcat tot ce au pe mici sănuțe trase de ei.

Pentru vânzarea bucatelor. Am scris la vreme despre înțelegerea încheiată între România, Jugoslavia și Bulgaria pentru vânzarea bucatelor. Zilele acestea se va ține la București un nou sfat al celor trei țări, care va debata căile pe care se va merge pentru ca cele trei țări să-și poată vinde bucatle.

Până unde merge răutatea. — Făcători de rele având ură pe Const. N. Mirea din Clășoma, s'au răzbunat într'un mod cu totul sălbatec. Au intrat în grajdul vitelor și au pus petrol pe doi boi și doi cai apoi le-au dat foc. Din cauza arsurilor, două animale au murit, iar celelalte două se zbat în chinuri groaznice. O sălbătăcie mai mare nici că se poate. De ce au fost vinovate bietele animale!

Copii uciși de nisip. Într'un sat din Italia, lângă Neapole, 6 copii mici se jucau într'o magazie unde era adunat mult nisip. Unul dintre păreții magaziei prăbușindu-se, copiii au fost îngropați sub nisip. Pe când au fost scoși din nisip, trei dintre cei șase copii erau morți.

O avere într'o colibă. Daunăzi a ars coliba lui Ghiță Frumușeanu, un om foarte nevoiaș, care locuia împreună cu cu sora sa la vie, în regiunea Pleș. Coliba n'avea sobă, încât acești sărmani se încălzeau la focul ce făceau în mijlocul sărăcăciosului lor adăpost. Cu toată sărăcia lor, aveau totuși 25.000 de lei într'un șilubei, ce a căzut pradă flacărilor.

Unde duce sărăcia. Criza, care nu cruță pe nimeni, îndeamnă pe oamenii nevoiași să se dedea la fapte cari, într'adevăr, te înspăimântă. O întâmplare petrecută în Iași face dovada celor spuse de noi mai sus. În presajma sărbătorilor, un comerciant leșau a cerut spitalului de din acel oraș suma de 20 mii lei în schimbul trupului său, care va fi dat după moarte spitalului, pentru a se face cercetări pe el. Cererea sa însă nu a fost primită, întrucât legea nu admite să se facă astfel de contracte. E dureros însă faptul în sine, care dovedește la ce au ajuns unii oameni din cauza crizei și a mizeriei.

Mort înghețat. În comuna Provița a fost găsit în zăpadă mort tânărul Ioan Voicu Mândălanu. Acesta fiind beat, a alunecat noaptea și ne mai putându-se scula, a înghețat. Moartea trebuie că i-a fost groaznică, întrucât era tot vânat.

Și-a omorât copilașii. În Poperevăt (Banatul jugoslav), după o ciartă cu soția, bețivul T. Milanovici s'a dus la cârciumă, unde a băut până spre ziuă. Întors acasă a luat din ogradă un topor și intrând în camera unde dormea nevasta i-a dat pe întuneric câteva lovituri. Cum femeia dormea în aceeași odă cu cei doi băieți ai ei, unul de 2 ani, iar altul de 3, toți au murit în urma lovirurilor primite. Fără a-și da seama de isprava sa, bețivul s'a culcat jos, unde a fost găsit și arestat de jandarmi.

Nr. 7401/1931.

Circular

cătră toate oficiile protopresbiterale și parohiale din eparhia ort. română a Aradului.

Cu finea anului 1931 expirând mandatul deputaților Adunării eparhiale, în conformitate cu dispoziția art. 9 din Legea pentru organizarea bisericii și art. 178 din Statutul acelei Legi, dispunem alegeri generale pentru alegerea membrilor Adunării noastre eparhiale pe un period, care se expiră cu finea anului 1937, adecă pe anii 1932—1937, după cum urmează:

1. *Circumscripțiile electorale* dimpreună cu comunele aparținătoare lor sunt următoarele:

1. *Circumscripția Arad*, cu 13 comune și anume: Arad, Arad-Gaiu, Arad-Șega, Arad-Grădiște, Glogovăț, Micălaca, Mândruloc, Cicir, Sâmbăteni, Cuvin, Ghioroc, Miniș, Micălaca nouă.

2. *Circumscripția Pecica*, cu 6 comune și anume: Nădlac, Pecica, Șeitin, Semlac, Turnu și Peregul-mare.

3. *Circumscripția Curtici*, cu 7 comune și anume: Curtici, Giula-Vârșand, Macea, Pii, Șofronea, Iratoș și Andrei-Șaguna.

4. *Circumscripția Chișineu*, cu 13 comune și anume: Chișineu, Cinteiu, Pădureni, Mișca, Nădab, Grăniceri, Șiclău, Șimand, Sinteia-mare, Socodor, Sinteia-mică, Fecet și Zărândul nou.

5. *Circumscripția Șiria*, cu 14 comune și anume: Agris, Arăneag, Caporal Alexa, Comlăuș, Covăsinț, Drauț, Dud, Gașa, Măderat, Măsca, Pâncota, Șiria, Olari și Sfânta-Ana.

6. *Circumscripția Radna*, cu 30 comune și anume: Baia, Bătuța, Bărzava, Căpruța, Cladova, Conop, Corbești, Dumbrăvița, Găvoșdia, Giulița, Grosi, Ilieș, Lupești, Milova, Monoroștia, Odyoș, Pauliș, Pârnești, Petriș, Radna, Roșia-Obârșia, Săliște, Slatina, Săvârșin, Șoimoș, Soroșag, Timișești, Toc, Vărădia și Troaș.

7. **Circumscripția Ineu**, cu 13 comune și anume: Cheriu, Târnova, Bocsig, Ineu, Iermata, Mănerău, Moroda, Seleuș, Zărând, Răpsig, Mocrea, Ineu-Colonie și Șilindia.

8. **Circumscripția Cermeiu**, cu 9 comune și anume: Apateu, Berechiu, Cermeiu, Șepreuș, Șicula, Șomoșcheș, Talpoș, Vânători și Gurba.

9. **Circumscripția Buteni**, cu 16 comune și anume: Aldești, Almaș, Bârsa, Berindia, Rădești, Buteni, Joia mare, Cil, Chisindia, Ciued, Dieci, Paulian, Hodiș, Păiușeni, Văsoaia și Voivodeni.

10. **Circumscripția Șebîș**, cu 21 comune și anume: Buhani, Prunișor, Cavna, Dezna, Ignești, Laz, Miniad, Moneasa, Neagra, Nadăș, Prăjești-Donceni, Ramna, Revetiș, Iercoșeni, Luguzău, Roșia, Șebîș, Slatina, Selegeni, Susani-Nădălbesti și Tauș.

11. **Circumscripția Hălmagiu**, cu 25 comune și anume: Bănești, Bodești, Brusturi, Băsarăbasa, Vărfurile, Ciungani, Hălmagiu, Hălماغel, Ionești, Lazuri, Leasa, Dobroji, Luncșoara, Obârșia, Ociu, Poienari, Prevaleni, Rișculița, Sârbi, Steia, Târnova, Tisa, Țiulești, Tomești și Vața de sus.

12. **Circumscripția Gurahonț**, cu 18 comune și anume: Acuia, Aciușa, Crocna, Dumbrava, Feniș, Honțisor, Pescari, Iosaș, Măgulicea, Mădrigești, Pleșcuța, Secaș, Tălagiu, Vidra, Zeldiș, Zimbru, Bonțești și Mustești.

13. **Circumscripția Lipova**, cu 16 comune și anume: Aliuș, Belolinți, Buzad, Chelmac, Chesinț, Comeat, Chizdia, Cuveșdia, Dorgoș, Fibiș, Fiscuț, Labașinț, Lipova, Pătârș, Șiștarovăț și Ususău.

14. **Circumscripția Bîrchiș**, cu 18 comune și anume: Bacamezeu, Bata, Bruznic, Bîrchiș, Bulza, Căpălnaș, Căprioara, Groș, Ostrov, Ohaba-română, Pojoga, Selciva, Spata, Țela, Lalașinț, Velea mare, Virișmort și Zăbalți.

15. **Circumscripția Belinț**, cu 21 comune și anume: Babșa, Belinț, Brestovăț, Budinț, Checheș, Chiselău, Crivobara, Drăgoești, Ficătar, Hișias, Hodoș, Ictar, Lucareț, Ohabaforgaci, Paniova, Secaș, Șușanovăț, Șuștra, Teș, Topolovățul-mare și Vizma.

16. **Circumscripția Balinț**, cu 23 comune și anume: Balinț, Bara, Bunea-română, Cladova, Coșteiu, Culina, Dobrești, Dubești, Fădimac, Gruin, Ierșnic, Jabăr, Lăpușnic, Leucușești, Mănăștur, Ohaba lungă, Pădurani, Părul, Rachita, Rădmănești, Remetealuncă, Topla și Târgoviște.

17. **Circumscripția Timișoara**, cu 34 comune și anume: Bazoș, Becicherecul-mic, Beregsău, Bucovăț, Cerneteș, Chișoda, Dubochinadăș, Ghîroda, Ghîroc, Herneacova, Janova, Izvin, Urseni, Moșnița, Parța, Pobda, Recaș, Remetea, Sân-Mihail român, Șag, Timișoara-Elisabetin, Timișoara-Fabric, Timișoara-Mehala, Timișoara-Cetate, Timișoara-Iosefin, Timișoara-Ronaț, Bucovăț-Brod, Fratelia A., Fratelia B., Giarmata, Sălciua-nouă, Stanciova, Utvin și Zenta-nouă.

18. **Circumscripția Vinga**, cu 20 comune și anume: Bărăteaz, Bencecul român, Călacea, Satchinez, Fenlac, Hodoni, Jadani, Mănăștur, Murani, Sân-Nicolaul-mic, Seceani, Secusigiu, Munar, Vinga, Sân-Andrieu, Bodrogu nou și vechiu, Aradul nou, Firiteaz, Hunedoara-timișană și Zădărlac.

19. **Circumscripția B.-Comloș**, cu 15 comune și anume: B.-Comloș, Constanța-Lunga, Beba-Veche, Igrîș, Nerău, Pesac, Sân-Nicolaul-mare, Cenadul-mare, Pustiniș, Sarafola, Vălcani, Checea-română, Lovrin, Periam și Jimbolia.

20. **Circumscripția Toracul-mare**, cu 6 comune și anume: Chișoroș, Ecica-română, Jancahid, Sărcia română, Toracul-mare și Toracul-mic.

II. Numele *Delegațiilor Consiliului eparhial*, numiți conform dispoziției Regulamentului în vigoare, se vede în dosul acestui circular sub A) într-una cu circumscripțiile electorale și locurile centrale de alegere, respective scrutinii.

III. Conducătorii oficiilor parohiale îngrijesc, ca adunările parohiale extraordinare pentru alegerea deputațiilor Adunării eparhiale mireni, să fie convocate atât în *matere cât și în filiale*, cu 8 zile mai înainte de alegere.

În comunele cu mai mulți preoți, conducătorul oficiului parohial se îndatorează a comunica tuturor preoților din loc circulara de față, având aceia, să subscrie luarea la cunoștință a celor dispuse prin acest circular.

IV. *Adunările parohiale extraordinare pentru alegerea deputațiilor mireni se vor ține pretulindeni Duminecă în 14 Februarie 1932, ori care ar fi numărul membrilor prezenți.*

Abatere dela această regulă se admite numai pentru preoții, cari au în administrare două parohii, încât nu ar putea deschide și prezida adunarea extraordinară electorală în amândouă comunele administrate de dânsii, la termenul mai sus satorit, pentru care caz în comuna administrată provizor, se va ține Adunarea parohială extraordinară electorală în *Dumineca din 21 Februarie 1932*, de sine înțeles, că și această adunare trebuie a se convoca cu *cel puțin 8 zile mai înainte.*

V. *Scrutiniul* alegerilor deputaților mireni s'a stabilit pe ziua de *Joi*, în 25 Februarie 1932, la orele 11 înainte de amiază.

VI. *Preoțimea eparhială se îndatorează* a respecta dispozițiunile prescise în *Regulamentul pentru alegerea și constituirea organelor reprezentative și executive în parohiile, protopopiatele și Eparhiile din Patriarhia română*, distribuit de aici, prin oficiile protopopești în drept, cu Nr. 3012/1931.

Cu toate acestea mai precizăm următoarele :

A) *Cu privire la alegerea deputaților din cler :*

1. Terminul pentru *alegerea deputaților din cler* s'a stabilit pe *Joi*, în 21 Ianuarie 1932, la orele 11 înainte de amiază.

2. Despre *ziua de alegere*, preoțimea se informează din foaia oficială și din acest circular.

3. *Drept de alegere*, au toți preoții și diaconii ort. rom. din respectiva circumscripție cari sunt în funcțiune, ori sunt în deficiență sau emeriți și cari sunt cuprinși în Lista stabilită de acest Consiliu eparhial.

4. Pentru a *compune colegiul electoral*, se cere să fie prezenți majoritatea absolută a tuturor alegătorilor din circumscripția respectivă.

5. Absentarea numai în două cazuri este justificabilă și adică: în caz de boală dovedită, ori funcțiuni indispensabile în ziua de alegere. Este deci evident, că fiecare îndreptățit este și îndatorat, a-și valida dreptul electoral și a da un bun exemplu și în această privință credincioșilor săi.

6. *Alegerea se face cu vot nominal*, ori — la cererea în scris a $\frac{1}{4}$ parte din alegătorii prezenți, — *cu vot secret*, prin buletine.

7. *Procesul verbal* luat în colegiul electoral se va înainta Consiliului eparhial, în curs de 3 zile, dela alegere.

B) *Referitor la alegerea deputaților mireni :*

1. Pentru înlesnirea actului alegerii trimitem sub B) un exemplar de procesul verbal, pentru fiecare Adunare par. electorală.

2. Adunările parohiale electorale se constituiesc sub președinția conducătorului oficiului parohial.

3. Alegerea este publică, cu vot nominal dar — la cererea în scris a $\frac{1}{4}$ parte din alegătorii prezenți, — poate fi și secretă, cu buletine.

4. *Alegătorii din comunele filiale votează în comunele matere.*

5. Preoții nu au drept să voteze în aceste adunări electorale.

6. Aclamațiunea nu este permisă, precum nu este permis a vota unul în locul și numele altuia prezent sau absent.

7. În procesul verbal să se inducă precis și corect locul și ziua, ora începerii și a terminării votării.

8. Numele candidatului, pe care votează alegătorii, să se scrie întreg, corect și citeț, iar semnele dfto și „ „ nu sunt permise, voturile indicate cu astfel de semne, nu se vor considera.

9. *Votarea*, care are să se înceapă îndată după terminarea serviciului divin, să se continue până ce votează toți alegătorii prezenți îndreptățiți, iar după ce au votat cei prezenți să se mai aștepte $\frac{1}{2}$ oră, pentru a se putea prezenta și vota și alți alegători îndreptățiți, și dacă după intervalul de $\frac{1}{2}$ oră, nu se mai prezintă nici un alegător, se încheie votarea expunându-se precis la procesul verbal *ora încheierii*. După încheierea votării se totalizează voturile (ori se despoaie scrutiniul conform art. 159 din Regulament) și astfel se stabilește și proclamă rezultatul votării, care se trece la procesul verbal, iar procesul verbal îl subscrie președintele, bărbații de încredere și notarul. Dacă bărbații de încredere, sau chiar numai unul dintre ei, n'ar ști scrie, numele lor îl poate scrie și secretarul, dar această împrejurare trebuie vădită prin aceea, că se va însemna apriat la procesul verbal *cine a scris pe cei neștiutori de carte*.

10. *Procesul verbal* astfel încheiat (la caz de votare secretă împreună cu buletinele de vot cusute și puse întrun plic sigilat) să se pună în *covertă și covertă*

să se sigileze cu două sigile și anume cu sigilul oficiului parohial și cu sigilul președintelui sau al vreunui bărbat de încredere, iar dacă nici unul dintre aceștia nu ar avea sigil, atunci să se sigileze în două locuri cu sigilul oficiului parohial. Sigilarea să se facă numai decât după terminarea actului de alegere în fața Adunării parohiale și anume să se facă sigilarea prin imprimarea (apăsarea) sigilului pe ceară roșie, sau pe oștie, astfel și la așa loc, ca deschiderea cuvertei să nu se poată întâmpla fără spargerea sau vătămarea sigilului. Procesul verbal de alegere pus astfel în cuvertă sigilată cu două sigile să se adreseze Delegatului Consiliului eparhial (*pe adresă să se pună: dela Adunarea parohială din comuna _____ ?*), apoi să se predea președintelui, ori unuia dintre bărbații de încredere cu însărcinarea, ca pe ziua de scrutiniu satorită în punctul V. la orele 11 înainte de amiază, să-l prezinte Delegatului în locul central al scrutiniului. Dacă acest membru ar fi împiedecat, este datorința oficiului parohial a îngriji, ca procesul verbal să-l ducă la scrutiniu, celalalt bărbat de încredere.

11. Acela care va primi procesul verbal pentru prezentare la scrutiniu, să fie *expres îndatorat* a-l și prezintă în fața Delegatului eparhial, în timpul și la locul destinat pentru scrutiniu și dacă ar ajunge mai înainte de ora fixată pentru scrutiniu, să nu se depărteze, ci să aștepte acolo sosirea Delegatului, pentru că altcum voturile respectivei comune rămân neconsiderate, lucrarea Adunării parohiale e iluzorie și călătoria bărbatului de încredere e zadarnică.

12. Conducătorul oficiului parohial în calitatea sa de președinte al adunării par. are dreptul și datorința, să facă atent Adunarea electorată, și pe bărbații de încredere, dacă ar observa vre-o neregularitate în cursul alegerii și să lumineze acești factori cu deamănuntul despre dispozițiunile în vigoare, în chestiunea alegerii de deputați mireni.

Dacă cu toate observările lui, factorii de sub întrebare ar perzista în desconsiderarea dispozițiunilor în vigoare, referitoare la alegerea deputaților mireni, atunci conducătorul oficiului parohial are datorința, ca pe calea oficiului protopresbiteral, prin raport amănunțit să încunoștințeze despre aceasta Consiliul eparhial.

În deosebi se atrage atenția factorilor competenți, că la alegerile din chestiune se pot face și candidaturi, dar aceste nu sunt obligatoare, ci fiecare alegător votează persoana, pe care o crede vrednică de încrederea sa.

Neîmplinirea acestor îndatoriri, constituie pentru conducătorul oficiului parohial, delict disciplinar.

Peste tot, toate persoanele, cari fac parte din cadrele constituției noastre bisericești, săvârșesc delict disciplinar, dacă fie din neștiință, fie din rea voință, contribuiesc la iregularități față de actul de alegere, sau de scrutiniu al deputaților, și în măsura culpei lor, vor avea să sufere pedepsele disciplinare, stabilite prin regulamentele în vigoare, care li-se vor dicta din partea forurilor competente.

VII. *Oficiile protopresbiterale și parohiale* sunt responsabile pentru comunicarea timpurie și eficientă a celor dispuse în acest circular și în Regulament.

Delegații eparhiali sunt poștii a-și împlini misiunea lor în sensul celor arătate mai sus.

Dispozițiile Regulamentului în vigoare, conform cărora au se decurgă aceste alegeri, sunt cuprinse în art. 131—144, apoi 163—172; având P. C. delegați ep. în vedere și dispozițiile din art. 174 din Regulament.

Aducând acestea la cunoștința iubitelui cler și popor, sfătuim și de astădată pe toți, ca la exercitarea acestui drept al alegerii deputaților pentru Adunarea eparhială să fie conduși de sentimente adevărat creștinești, alegând deputați numai bărbați devotați cauzelor noastre bisericești, bărbați zeloși și apți de a contribui cu sfatul și înțelepciunea lor la rezolvirea, consolidarea și prosperarea afacerilor bisericeii noastre ortodoxe naționale.

Arad, din ședința plenară a Consiliului eparhial, ținută în 30 Dec. 1931.

(ss) Dr. Grigorie Gh. Comșa,
episcopul Aradului

A) CONSPECTUL

delegaților Consiliului eparhial, pentru alegerea deputaților la Rîdunarea eparhială pe anii 1932 - 1937.

Nrul curent	Nrul comunelor	Numele Circum- scripției	Locul central de alegere și de scrutinii	Delegați pentru alegerile	
				preoțești	mirenești
I	13	Arad		Traian Vațian protopresbiter Arad	
II	6	Pecica		Dr. Gh. Ciuhandu protopop, cons. eparh.	
III	7	Curticium		Dimitrie Muscan protopop, cons. eparh.	
IV	13	Chișineu		Petru Marșieu protopop Chișineu	
V	14	Șiria		Mihailu Păcățianu protopop, cons. eparhial	
VI	30	Radna		Procopiu Givulescu protopop, Radna	
VII	13	Ineu		Mihailu Cosma protopop, Ineu	
VIII	9	Cermeiu		Ioan Georgia protopop, revizor eparh.	
IX	16	Buteni		Ștefan R. Lungu protopop, Buteni	
X	21	Șebîș		Policarp Morușca arhimandrit	
XI	25	Hălmagiu		Constantin Lazar protop. Gurahonț	
XII	18	Gurahonț		Dr. Nicolae Popoviciu prof. la Acad. teol. Arad	
XIII	16	Lipova		Fabriciu Manuilă protopop, Lipova	
XIV	18	Birchiș		Dr. Teodor Botiș dir. Acad. teol. Arad	Traian Cibian protopop, Birchiș
XV	21	Balinț		Iosif Goanța protopop, Balinț	
XVI	23	Balinț		Traian Cibian protopop, Birchiș	Ioan Trifu protopop, Balinț
XVII	34	Timișoara		Dr. Patrichie Țuera prof. Timișoara	
XVIII	20	Vinga		Sava Tr. Seculin protop. Vinga	
XIV	15	B.-Comloș		Dr. Ștefan Cloroianu prof. B.-Comloș	
XX	6	Toracul-mare		Gherasim Andru preot, Sarcia-română	

Arad, din ședința plenară a Consiliului eparhial ținută la 30 Decembrie 1931.

(ss) Grigorie Gh. Comșa
episcopul Aradului